

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Sedlákem, Ph.D. ve věci žalobce: **O. R.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem advokátní kanceláře Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2017, č. j. JMK 113091/2017, sp. zn. S-JMK 111848/2017/OD/Př,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobu podanou ke Krajskému soud v Brně dne 9. 10. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2017, č. j. JMK 113091/2017, sp. zn. S-JMK 111848/2017/OD/Př, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, Magistrátu města Brna, ze dne 22. 6. 2017, č. j. ODSČ-63857/17-31, sp. zn. ODSČ-63857/17-HEV/V, kterým byl žalobce uznán vinným ze

spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce následujícími námitkami. Předně namítl nedostatečnou identifikaci porušení právní povinnosti s tím, že výrok rozhodnutí neobsahuje údaj o konkrétním ustanovení právního předpisu, které mělo být porušeno, ale pouze odkaz na ustanovení § 10 silničního zákona bez uvedení odstavce. Dále žalobce namítal neexistenci „správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu“, a to s ohledem na novelu silničního zákona provedenou zákonem č. 183/2017 Sb., v jejímž důsledku skutková podstata „správního deliktu provozovatele vozidla“ v době rozhodování žalovaného neexistovala. Následně tvrdil, že v důsledku nezákonně stanovené příliš krátké legisvakanční lhůty se v době od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 vyžadovalo pro spáchání přestupku dle § 125f silničního zákona zavinění alespoň ve formě nedbalosti. Další namítanou vadou bylo nezohlednění ustanovení § 44 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, tj. nepřihlédnutí k možnosti mimořádného snížení uložené sankce. Výslovně žalobce namítl i absenci řádného popisu protiprávního jednání ve výroku rozhodnutí. V závěrečné námitce brojil proti tomu, že ve věci bylo rozhodováno osobami, o jejichž nepodjatosti nelze nepochybovat.

Žalovaný ve svém vyjádření, které bylo soudu doručeno dne 23. 11. 2017, navrhl zamítnutí žaloby s tím, že jednotlivé žalobní námitky, ke kterým se ve stručnosti vyjádřil, jsou nedůvodné. Poukázal na to, že odvolání bylo podáno jako blanketní a veškeré uplatňované námitky mohl žalobce uplatnit již v odvolání. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014-43.

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná** a napadené rozhodnutí žalovaného **bylo vydáno** v souladu se zákonem. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.

V prvním žalobním bodu žalobce brojil proti nedostatečné identifikaci porušení právní povinnosti, neboť správní rozhodnutí mělo obsahovat pouze odkaz na ustanovení § 10 silničního zákona bez uvedení příslušného odstavce. Citované ustanovení je ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně specifikováno takto: „[...] jako provozovatel vozidla v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci stanovená tímto zákonem [...]“.

Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu doslovně stanovuje, že „Provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.“

Sám žalobce odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 9. 2015, č. j. 41 A 58/2014-31 a vyzdvihuje pasáž „Skutečnost, že výrok rozhodnutí takto rozčleněn nebyl, by sama o sobě nemusela být takovou vadou způsobující nesrozumitelnost rozhodnutí, pokud by jednotlivé části popisu skutku bylo možné přiřadit ke konkrétním ustanovením, která byla tím kterým jednáním porušena, a ke konkrétním skutkovým podstatám jednotlivých přestupků. V daném případě však popis skutku s výčtem porušených zákonných ustanovení a s výčtem skutkových podstat přestupků nekoresponduje.“

S tímto závěrem se zdejší soud plně ztotožňuje, ale je také třeba tyto závěry hodnotit ve světle konkrétního případu. Správní orgán prvního stupně řádně citoval ustanovení právních předpisů (k otázce formulace skutkové věty viz níže). Je pravdou, že v ustanovení § 10 zákona o silničním provozu je stanovena řada povinností, avšak nelze přisvědčit žalobci, že by odkaz na dotčené ustanovení, na které je navázáno přesné slovní vyjádření určitého odstavce, mělo být zhodnocené jako nedostatečné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2016, č. j. 6 As 208/2016-37). Zdejší soud má za to, že výrok rozhodnutí naplnil veškeré požadované znaky. Výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně sice neobsahuje přímý odkaz na přesný odstavec (který by byl ale vhodným řešením), ale tento odkaz je vyjádřen doslovným zněním, které nelze zaměnit s textací jiného odstavce téhož ustanovení. Žalobce tak nemůže mít žádných pochyb o právní kvalifikaci skutku, který mu je kladen za vinu.

Nejvyšší správní soud se ustanovením § 10 odst. 3 silničního zákona ve vazbě na formulaci výroku rozhodnutí o správním deliktu provozovatele motorového vozidla detailně zabýval v usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016-46. Jasně konstatoval, že:

„I. Správní orgán rozhodující o správním deliktu musí ve výrokové části rozhodnutí (§ 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád) uvést všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu.

II. Pokud správní orgán ve výrokové části rozhodnutí neuvede všechna ustanovení, která zakládají porušenou právní normu, bude třeba v každém jednotlivém případě posoudit závažnost takového pochybení. Při úvahách, zda je neuvedení určitého ustanovení ve výrokové části odstranitelné interpretací rozhodnutí, bude významné zejména to, zda jasné vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil. Důležité bude též to, jaká ustanovení ve výrokové části správní orgán uvedl, a jaká neuvedl. Ke zrušení rozhodnutí bude třeba přistoupit i tehdy, nebude-li chybějící ustanovení zmíněno ani v odůvodnění rozhodnutí.“

V nyní posuzované věci konfrontoval zdejší soud rozhodnutí správního orgánu prvního stupně s požadavky citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu.

Správní orgán prvního stupně uvedl, že žalobce jako provozovatel motorového vozidla v rozporu s ustanovením § 10 silničního zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Dále ale uvedl, že porušení pravidel silničního provozu vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu bylo zjištěno Městskou policií Brno na specifikované komunikaci. Uvedeným se žalobce měl dopustit správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v jím posuzované věci v konkrétní situaci uvedl: „Z výrokové části vůbec neplyne, jakou normu stěžovatel porušil; neplyne z ní ani to, že se delikt stěžovatele týká neoprávněného zastavení nebo stání na přechodu pro chodce. Magistrát se proto dopustil při vymezení právní kvalifikace stěžovatelova deliktu ve výrokové části rozhodnutí takové chyby, která má za důsledek nezákonnost rozhodnutí.“

V nyní posuzované situaci je ve výroku rozhodnutí správního orgánu uvedeno jednak ustanovení § 10 silničního zákona (odkazující norma) a zároveň je ve výroku ale uvedeno i ustanovení § 53 odst. 2 silničního zákona, dle kterého *Jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.*, a zároveň je uvedeno i ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu (*Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.*)

Jinými slovy ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je uvedena norma, která měla být porušena řidičem motorového vozidla, a je uvedena i norma, dle které by mohl být řidič sankcionován, zároveň je kromě právní kvalifikace jednání ve výroku popsáno místo, čas a způsob spáchání deliktního jednání a v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jsou podrobně uvedeny důvody na to navazující.

Uvedená žalobní námitka proto není důvodná.

Žalobce dále namítal, že skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla v době rozhodování žalovaného již neexistovala. Žalobce byl potrestán za jednání, které v době rozhodování žalovaného právní předpisy neoznačovaly za trestné. Skutečnost, zda se mohl žalobce, jakožto provozovatel vozidla dopustit přestupku dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, by měl žalovaný posuzovat znovu po vrácení věci k dalšímu řízení.

Krajský soud ani tuto námitku neshledal důvodnou. S účinností od 1. 7. 2017 byl zrušen zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který obsahoval obecná pravidla správního trestání procesního i hmotněprávního charakteru. Na rozdíl od něj nový předpis – zákon o odpovědnosti za přestupky - neobsahuje skutkové podstaty přestupků. Tyto jsou obsaženy v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Jednou z podstatných změn nové úpravy správního trestání je, že pojem přestupek nově zahrnuje kromě přestupků v dosavadním slova smyslu také tzv. jiné správní delikty. Obecná pravidla a principy stanovené zákonem o odpovědnosti za přestupky platí společně pro všechny skutkové podstaty přestupků.

Dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017 se právnická nebo fyzická osoba dopustila *správního deliktu* tím, že jako provozovatel vozidla:

v rozporu s ustanovením § 10 téhož zákona nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Ve vazbě na přijetí zákona o odpovědnosti za přestupky byl s účinností od 1. 7. 2017 odstavec 1 předmětného ustanovení změněn tak, že provozovatel vozidla se dopustí *přestupku* tím, že:

v rozporu s ustanovením § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Zároveň dle ustanovení § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017 se za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10.000 Kč.

Ve vazbě na přijetí zákona o odpovědnosti za přestupky byl s účinností od 1. 7. 2017 odstavec 3 předmětného ustanovení změněn tak, že za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10.000 Kč.

Krajský soud při posouzení předmětné námitky vycházel i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu. Změnou právní úpravy správního trestání v průběhu řízení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002-27 a uvedl, že: „...nelze trestat podle starého práva v době účinnosti práva nového, jestliže nová právní úprava konkrétní skutkovou podstatu nepřevzala; analogicky to platí i tehdy, jestliže nová úprava stanoví mírnější sankce za stejné jednání (například nižší výměru pokuty).“

Porovnáním znění skutkových podstat před a po účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky dospěl soud k závěru, že skutkovou podstatu porušení povinnosti provozovatele vozidla nová právní úprava převzala, pouze terminologicky upravila pojmosloví, což je pouze výrazem trestní politiky státu, neboť i „*Rozhraničení mezi trestnými (a tedy soudem postižitelnými) delikty a delikty, které stíhají a trestají orgány exekutivy, je výrazem vůle suverénního zákonodárce*“ (k tomu blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002-27).

Naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla zůstalo z pohledu správního práva trestným. Pouze z důvodu terminologického sjednocení a zjednodušení právní úpravy správního trestání jsou nadále správní delikty považovány za přestupky bez toho, aby předmětné chování provozovatele vozidla přestalo být sankcionováno a považováno za protizákonné.

Analogicky lze v této souvislosti odkázat i na novelu trestního zákona č. 40/2009 Sb., která založila kategorizaci soudně trestných jednání na bipartici - zločin a přečin a již bylo opuštěno od do té doby používaného pojetí jednotného deliktu. Pojem trestného činu byl zachován jako nadřazený termín, ovšem nadále se používají pouze termíny zločin a přečin (případně zvlášť závažný zločin). Tato skutečnost však neměla za následek, že by jednání naplňující znaky skutkové podstaty trestného činu, který je nově nazýván přečinem či zločinem, nebylo považováno za trestné. Ke shodnému postupu přistoupil zákonodárně i v rámci novely správního trestání, kdy naopak přešel k pojetí jednotného deliktu, a to přestupku. Soud samozřejmě souhlasí s tím, že je i v rámci správního trestání nutno aplikovat úpravu pro pachatele příznivější, nicméně tento závěr nemá za automatický důsledek zánik odpovědnosti za delikt ní jednání spáchaná za účinnosti dřívějších předpisů trestního práva (správního). Dle přechodných ustanovení, konkrétně ustanovení § 112 odst. 1, věty druhé, zákona o odpovědnosti za přestupky, se *odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější*. Stejně jako přechodná ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky je koncipována i časová působnost trestního zákona v § 2 odst. 1, neboť trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchan; *podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější*.

K dané problematice se vyjádřil i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46. „*Je-li soud nadán úplnou kasační pravomocí nejen z hlediska nezákonnosti správního rozhodnutí, vadného řízení, ale i nedostatečnosti skutkových zjištění, je zřejmé, že i hmotněprávní posouzení věci musí odpovídat aktuálnímu právnímu stavu v době jeho rozhodování. Plná jurisdikce se tedy uplatní jak co do jejího obsahu, tak co do času. Na tom nic nemění fakt, že by soud nenabrazoval svým výrokem správní rozhodnutí (s výjimkou modorce), ale na příznivější změnu zákona by reagoval*

prostým kasačním výrokem bez stopy výtky vůči správnímu orgánu I. a II. stupně, ovšem se závazným právním názorem k aplikaci a interpretaci hmotného práva na správním orgánem správně zjištěný (či soudem doplněný) skutkový stav. Důležité ovšem je, aby soud měl povinnost zkoumat, zda nedošlo ke změně zákona, bez ohledu, jestli to žalobce učiní předmětem svých žalobních námitek.“ Podobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 – 27. Nejvyšší správní soud dovodil, že povinnost použít pozdější, pro pachatele příznivější právní úpravu, mají v souladu s čl. 40 odst. 6 Listiny jak správní orgány, tak soudy: „Také trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. Je totiž zřejmé, že rozhraničení mezi trestnými (a tedy soudně postižitelnými) delikty, a delikty, které stíhají orgány exekutivy, je výrazem vůle suverénního zákonodárce; není odůvodněno přirozenoprávními principy, ale daleko spíše je výrazem trestní politiky státu [...] Pro české právo to pak znamená, že i ústavní záruka článku 40 odst. 6 Listiny o tom, že je nutno použít pozdějšího práva, je-li to pro pachatele výhodnější, platí jak v řízení soudním, tak v řízení správním.“

Ze shora citovaného srovnání skutkových podstat správního deliktu a přestupku provozovatele motorového vozidla a výše stanovené sankce jasně vyplývá, že právní úprava je v obou případech shodná. Nová právní úprava proto není pro žalobce příznivější a není důvod neaplikovat přechodná ustanovení, která jsou standardní v případě nové trestní úpravy.

Námítka žalobce, že skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla v době rozhodování žalovaného neexistovala, není důvodná.

Žalobce v další části žaloby zpochybňoval otázku objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, tedy to, zda s ohledem na přijetí novely zákona o silničním provozu č. 183/2017 Sb., bylo znakem skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla i zavinění, neboť dle jeho názoru tato novela, která ukotvila objektivní odpovědnost provozovatele vozidla při spáchání přestupku, nabyla účinnosti až dne 13. 7. 2017.

Pokud by v mezidobí od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 mělo být, jak tvrdí žalobce, znakem skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu i zavinění, jednalo by se o úpravu pro žalobce příznivější, neboť jeho zavinění nebylo ze strany správních orgánů zkoumáno. Krajský soud shledal tuto námitku nedůvodnou, a to z následujících důvodů.

Zákon o odpovědnosti za přestupky, stejně jako zákon č. 183/2017 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. 7. 2017. Počátek účinnosti byl na toto datum stanoven zákonodárcem, jak je patrné z příslušných ustanovení těchto zákonů. Zákon č. 183/2017 Sb. byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 28. 6. 2017, legisvakantní lhůta byla zákonodárcem stanovena kratší, než obvyklých 15 dnů. Dle znění důvodové zprávy byla účinnost stanovena shodně jako účinnost zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona č. 251/2016, o některých

přestupcích (dále jen „zákon o některých přestupcích“). Právě v souvislosti s přijetím těchto dvou zákonů byl předložen návrh doprovodného zákona – č. 183/2017 Sb. Ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů sice větou první stanoví, že pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení, druhá věta téhož odstavce však umožňuje stanovit lhůtu kratší, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, nejdříve však dnem vyhlášení zákona. Podmínka vyhlášení zákona před nabytím účinnosti byla v případě zákona č. 183/2017 Sb. splněna. Krajský soud dospěl k závěru, že se jedná o platné a zákonné ustanovení a nic nebrání jeho aplikaci na daný případ.

Krajský soud v posuzované věci neshledal důvod pro postoupení věci Ústavnímu soudu dle ustanovení čl. 95 odst. 2 Ústavy, neboť nedošel k závěru, že zákon č. 183/2017 Sb. by byl z důvodu protiústavně stanoveného data nabytí účinnosti v rozporu s ústavním pořádkem. Zákon č. 183/2017 Sb., jak již krajský soud shora uvedl, je nutno považovat za tzv. doprovodný zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona o některých přestupcích, který nabyl účinnosti taktéž dne 1. 7. 2017. Úmyslem zákonodárce bylo změnit úpravu správního trestání, a to z důvodu nutné systematizace a úplné kodifikace obecné části přestupkového práva. Zákon o odpovědnosti za přestupky a zákona o některých přestupcích vešly v platnost v dostatečném předstihu, již 3. 8. 2016, téměř rok před nabytím účinnosti. Není výjimkou, že tzv. doprovodné normy nabývají účinnosti krátce po, či v den jejich vyhlášení. Tak tomu bylo například i v případě zákona č. 460/2016 Sb., jež představoval, mimo jiné, první novelu zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, který byl ve sbírce zákonů vyhlášen dne 30. 12. 2016. Část této novely týkající se rozhodování o přezkumu osob zbavených či omezených ve způsobilosti k právním úkonům před 1. 1. 2014 nabyla účinnosti téhož dne, kdy byl zákon vyhlášen.

Stejně tak zákon č. 183/2017 Sb. změnil zákony, kterých se dotýká nová úprava správního trestání. Zákonodárce v rámci změn úpravy správního trestání tímto zákonem vložil do ustanovení § 125f zákona o silničním provozu odst. 3, kterým explicitně vymezil, že k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek provozovatele vozidla se nevyžaduje zavinění. Z legislativního procesu není absolutně patrné, že by se v průběhu přípravy změn správního trestání uvažovalo o přechodu od objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla na subjektivní. Záměr změnit znaky skutkové podstaty odpovědnosti provozovatele vozidla není patrný ani z důvodových zpráv. Nic proto nebránilo tomu, aby legisvakantní lhůta doprovodné normy byla kratší, než obecných 15 dní, neboť pro provozovatele vozidla nedošlo k žádné faktické změně právní úpravy.

K této námitce krajský soud uzavírá, že zákon o odpovědnosti za přestupky, zákon o některých přestupcích i doprovodná norma č. 183/2017 Sb. nabyly účinnosti 1. 7. 2017. Není důvod pro aplikaci pro žalobce příznivější úpravy, podle které mělo být zkoumáno zavinění provozovatele vozidla, neboť taková úprava nikdy účinná nebyla.

V této souvislosti je s ohledem na trvající objektivní odpovědnost žalobce zcela bezvýznamné tvrzení žalobce, že odmítá, „že by údajný správní delikt zavinil, neboť učinil vše fakticky možné k tomu, aby porušení silničního zákona jeho vozidlem předešel (osobu, které vozidlo přenechával, poučil o nutnosti dodržovat pravidla provozu a vyžádal si od ní slib, že tyto bude respektovat), nicméně bezvýjimečné plnění povinnosti dle § 10 odst. 3 silničního zákona je fakticky nemožné, a žalobce údajnému porušení zákona nijak zabránit nemohl, a nejednal tedy ani v nedbalosti nevědomé, neboť porušení pravidel provozu nemohl nijak rozumně zabránit, a přitom mohl legitimně očekávat, že osoba, které vozidlo přenechal, svůj slib dodrží.“

Dále žalobce namítal, že žalovaný se nezabýval tím, zda jsou splněny podmínky pro mimořádné snížení výměry pokuty dle ustanovení § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky. Ani tuto námitku neshledal krajský soud důvodnou.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zhodnotil, že respektuje obecné pravidlo trestního práva, které bylo aplikováno i rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 – 46 na správní trestání, nicméně dospěl k závěru, že v rámci trestání přestupku (dříve správního deliktu) provozovatele vozidla zůstal druh i výměra sankce stejná. Novou právní úpravu proto neshledal pro pachatele příznivější a na daný případ aplikoval právní úpravu účinnou v době rozhodování správního orgánu prvního stupně.

Krajský soud posoudil institut mimořádného snížení výměry pokuty a dospěl k závěru, že se jedná toliko o procesní ustanovení. Zásadní otázkou, na kterou soud musel odpovědět, bylo, zda a jakým způsobem se žalovaný musel vypořádat s tím, zda přistoupí, či nepřistoupí k mimořádnému snížení výše sankce.

S ohledem ke skutečnosti, že zákon o odpovědnosti za přestupky blíže aplikaci ustanovení § 44 nevymezuje, vycházel krajský soud analogicky z úpravy trestního práva, neboť mimořádné snížení výměry pokuty je určitou obdobu mimořádného snížení trestu odnětí svobody podle § 58 zákona č. 40/2009, trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

Samotné ustanovení § 58 trestního zákoníku o mimořádném snížení trestu odnětí svobody stanoví, že k němu soud přistoupí za splnění několika podmínek, 1) má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody trestním zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné 2) a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání.

Oproti tomu dle ustanovení § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit v částce nižší, než je zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, jestliže a) vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout, b) je pokuta ukládána za pokus přestupku, c) pokuta uložená v

rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná, nebo d) pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost.

Důvodová zpráva k zákonu o odpovědnosti za přestupky odůvodňuje zavedení možnosti mimořádně snížit výši pokuty tím, že dolní hranice sazby pokuty (na rozdíl od horní hranice sazby pokuty) není v zákonech upravujících skutkové podstaty správních deliktů pokaždé stanovena. Tímto institutem je správnímu orgánu umožněno reagovat na okolnosti konkrétního případu.

Z předpisů trestního práva jednoznačně vyplývá, že soud musí při stanovení trestu uvést, jak posoudil polehčující a přitěžující okolnosti, nicméně dle ustanovení § 39 odst. 4 trestního zákoníku k okolnosti odůvodňující mimořádné snížení trestu odnětí svobody nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující.

Obdobná právní úprava v případě přestupků sice absentuje, nicméně je z citovaného ustanovení § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky zcela zřejmé, že se jedná o skutečnosti odlišné od polehčujících okolností, které správní orgán při stanovení výměry sankce je povinen zvážit. Tedy obdobně jako v případě trestního zákona, ani správní orgán k možnosti mimořádného snížení nemá přistupovat jako k okolnosti polehčující. Nejedná se novou skutečnost, která by měla vliv na samotnou sankci. Podle názoru zdejšího soudu nemá tudíž správní orgán ani povinnost v rámci odůvodnění sdělovat, že důvody pro mimořádné snížení výše sankce neshledal. Konečně ani sám žalobce žádné konkrétní důvody v odvolání či v žalobě pro mimořádné snížení sankce nepodal.

Krajský soud má proto za to, že žalovaný nepochybil, když k mimořádnému snížení výše sankce nepřistoupil a toto své rozhodnutí více nerozváděl.

Následně namítl žalobce absenci řádného popisu skutku. Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2002, č. j. 2 As 34/2006-73 uvedl v první „právní větě“: *„Výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným.“*

V nyní souzené věci již výše soud zrekapituloval obsah výrokové části rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Znovu soud opakuje, že správní orgán prvního stupně uvedl, že žalobce jako provozovatel motorového vozidla v rozporu s ustanovením § 10 silničního zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Dále ale uvedl, že porušení pravidel silničního provozu vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu bylo zjištěno

Městskou policií Brno na pozemní komunikaci dne 6. 9. 2016 v 13:21 hodin. Uvedeným se žalobce měl dopustit správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

Z výrokové části rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je patrný popis uvedením místa (.....), dne a času (6. 9. 2016 v 13:21) a způsobu spáchání (zastavení, nezajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu na pozemní komunikaci).

Podstatou citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu ve věci sp. zn. 2 As 34/2006 bylo vymezení předmětu řízení ve výroku rozhodnutí o správním deliktu tak, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným. Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„V rozhodnutí trestního charakteru, kterým jsou i rozhodnutí o jiných správních deliktech, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen – to lze zaručit jen konkretizací údajů obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Taková míra podrobnosti je jistě nezbytná pro celé sankční řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu. V průběhu řízení lze jistě vymezení skutku provedené při zahájení řízení změnit v závislosti na dalších skutkových zjištěních či výsledku dokazování. Tak může dojít k jinému časovému ohraničení spáchaného skutku, rozsahu způsobeného následku, apod. Typicky takové situace mohou nastat zejména u tzv. trvajících či hromadných deliktů, deliktů spáchaných v pokračování (dílcí útoky vedené jednotným záměrem, spojené stejným či podobným způsobem provedení a blízkou souvislostí časovou a v předmětu útoku, které naplňují stejnou skutkovou podstatu). Je to až vydané rozhodnutí, které jednoznačně určí, čeho se pachatel dopustil a v čem jím spáchaný delikt spočívá. Jednotlivé skutkové údaje jsou rozhodné pro určení totožnosti skutku, vylučují pro další období možnost záměny skutku a možnost opakovaného postihu za týž skutek a současně umožňují posouzení, zda nedošlo k prekluzi možnosti postihu v daném konkrétním případě.“*

Podle názoru zdejšího soudu nevykazuje popis jednání žalobce, uvedený ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, takové vady, které by bránily jeho ztotožnění a které by způsobovaly jeho potenciální zaměnitelnost s jiným jednáním, jež by případně nemuselo naplňovat znaky deliktu. Jakkoliv si lze jistě představit (a bylo by to jistě vhodnější) preciznější formulaci popisu skutkového jednání např. tím, že bude jasné specifikováno užívání chodníku k zastavení motorového vozidla, tak v nyní posuzované věci ostatní popsání skutečnosti, tj. místo, datum a čas spáchání deliktního jednání ve svém souhrnu jasně nezaměnitelně vymezují skutkové jednání.

Obdobně zdejší soud v rozhodnutí ze dne 8. 6. 2017, č. j. 30 A 110/2016-30, uvedl: *„Otázku řádného popisu skutku tak nelze posuzovat jako hodnotu samu o sobě, ale především v návaznosti na jeho praktickou relevanci, tj. zejména relevanci pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek (zásada ne bis in idem), pro vyloučení překážky věci*

rozhodnuté. Současně nelze jednotlivé části vymezení skutku (místo, čas a způsob) hodnotit nezávisle na sobě. Popis skutku je totiž vymezen místem, časem a způsobem jeho spáchání současně. Podle názoru krajského soudu popis skutku v nyní projednávané věci nároky kladené judikaturou splňuje. Způsob spáchání správního deliktu totiž společně se zcela konkrétním časem a místem spáchání přestupku vymezuje skutek (resp. přestupek nezjištěného řidiče) tak, aby nemohl být zaměněn s jiným skutkem.“

Argumentace žalobce, který uvedl, že „Řádným popisem protiprávního jednání je např. „neoprávněné zastavení v křižovatce“, nebo „neoprávněné zastavení na přechodu pro chodce“, aj. Kupříkladu „neoprávněné zastavení na poli“ patrně přestupkem nebude; znamená to, že z pouhé formulace „neoprávněné zastavil“ nelze ani seznat protiprávnost jednání. Žalobci není zřejmé, jaká je skutková kvalifikace jeho jednání a v čem údajně protiprávní jednání spočívá. Takový výrok není dle názoru žalobce dostatečně určitý a srozumitelný. Žalobci ani není zřejmé, z jakého důvodu by měl být trestán za neoprávněné zastavení, když v místě, kde jeho vozidlo stálo, nebylo zastavení zakázáno, ani se ze spisu nepodává, že by v daném místě bylo zastavení zakázáno.“, zcela pomíjí to, že skutkové jednání není specifikováno pouze a jedině způsobem spáchání deliktu, ale i jeho místem a časem.

Jestliže ustanovení § 53 odst. 2 silničního zákona říká, že „Jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.“, tak skutková věta „(neoprávněné) zastavení na pozemní komunikaci dne 6. 9. 2016“ jasně popisuje způsob, místo a čas použití určité pozemní komunikace, jasně specifikované, jehož právní hodnocení následně vymezuje jasně porušenou právní povinnost. Uvedená argumentace žalobce je zjevně zcela účelová. Samotná skutková věta nemá obecně obsahovat právní hodnocení, nýbrž popis skutku, přičemž na tento popis musí navazovat právní věta, obsahující vymezení porušené právní povinnosti a hodnocení protiprávnosti jednání žalobce vyplývajícího ze skutkové věty. Lze tedy dát žalobci za pravdu, že z pouhé formulace „neoprávněné zastavil“ nelze seznat protiprávnost jednání, tu však lze shledat z navazující právní kvalifikace (viz výše). Právní kvalifikaci zároveň žalobce ve své argumentaci zcela vymlčuje, neboť z ní jasně vyplývá, že porušenou povinností je nesprávné užití chodníku, nikoliv zastavení v místě, kde by bylo zakázáno např. dopravní značkou. Tomu následně odpovídá i kvalifikace možného přestupku.

S ohledem na skutková zjištění, která jsou obsahem správního spisu a která jsou podložena fotografiemi z daného místa, je zřejmé, že na komunikaci před budovou není povoleno parkování na chodníku dopravní značkou. Ze všech okolností jasně vyplývá nezaměnitelnost skutku, který byl následně právně kvalifikován jako porušení povinnosti dle § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu zastavením v místě, kde to zákon nepřipouští.

Podle názoru soudu je tak popis protiprávního jednání dostatečně určitý a nezaměnitelný a žalobní námitka proto není důvodná.

V závěrečné námitce brojil žalobce proti tomu, že ve věci bylo rozhodováno úředními osobami, o jejichž nepodjatosti nelze nepochybovat, a to v souvislosti s námitkou podjatosti předloženou podáním ze dne 28. 6. 2017. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující.

Oznámením ze dne 17. 5. 2017 bylo proti žalobci zahájeno správní řízení o správním deliktu provozovatele motorového vozidla. Oznámení spolu s uvedením úřední osoby bylo žalobci doručeno dne 27. 5. 2017. Dne 22. 6. 2017 rozhodl správní orgán prvního stupně svým rozhodnutím o spáchání správního deliktu žalobce. Odvolání žalobce bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno dne 10. 7. 2017 a žalovaný o něm rozhodl napadeným rozhodnutím ze dne 4. 8. 2017.

Námitka podjatosti byla správnímu orgánu prvního stupně doručena dne 28. 6. 2017, tedy až šest dní poté, co správní orgán prvního stupně rozhodl. V podané námitce podjatosti namítal žalobce podjatost všech pracovníků správního orgánu prvního stupně, a to bez vztahu ke konkrétnímu řízení.

Jelikož podání žalobce mělo vady, byl žalobce vyzván podáním ze dne 25. 7. 2017 k jejich odstranění, a to konkrétně k uvedení konkrétního řízení, ke kterému se má námitka vztahovat. Po odstranění této vady (podáním doručeným správnímu orgánu dne 27. 7. 2017) vyzval správní orgán prvního stupně podáním ze dne 25. 8. 2017 k odstranění dalších nedostatků podání, což zůstalo bez reakce žalobce, a následně správní orgán sdělil žalobci, že se jeho námitkou podjatosti nebude zabývat.

Z uvedeného je patrné, že žalovaný rozhodl o věci dříve, než došlo k odstranění vad podání, kterým byla vznesena námitka podjatosti úředních osob.

Podle ustanovení § 14 odst. 2 správního řádu může účastník řízení namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen "představený").

Ze shora uvedeného shrnutí skutkového stavu jsou zřejmé dvě skutečnosti. Za prvé žalobce namítal podjatost úředních osob správního orgánu prvního stupně poté, co tento již ve věci rozhodl, a tudíž tato námitka nemohla vést k vyloučení úředních osob z rozhodování. Žalobce oproti tomu mohl tytéž skutečnosti namítat v odvolání, avšak to podal zcela blanketní. Za druhé žalobce neodstranil vady podání tak, aby se mohlo jednat o projednatelnou námitku podjatosti.

Za této procesní situace neshledal soud ani tuto námitku jako důvodnou.

S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora

uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.

Výroky o nákladech řízení mají oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, pak žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. února 2018

Mgr. Petr Sedlák, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.